

نهم ربیع الاول، روز تجدید عهد با امام زمان است/ شرحی بر دعای عهد

شفیعی سروسستانی گفت: در دعای عهد می‌خوانیم «انی اجدد له ... عهدا و عقدا و بیعه»؛ عهد در لفظ اتفاق می‌افتد، عقد پیوندی است که با قلب مستحکم می‌شود و بیعت، تحقق عینی و خارجی این عهد و عقد است.

شفیعی سروسستانی گفت: در دعای عهد می‌خوانیم «انی اجدد له ... عهدا و عقدا و بیعه»؛ عهد در لفظ اتفاق می‌افتد، عقد پیوندی است که با قلب مستحکم می‌شود و بیعت، تحقق عینی و خارجی این عهد و عقد است.

اسماعیل شفیع سروسستانی، مدیر موسسه موعود عصر به مناسبت نهم ربیع، آغاز امامت امام زمان(عج) به خبرنگار مهر گفت: زیارت اربعین یادآوری واقعه و نام و حکمت قیام اباعبدالله را در خودش پوشیده دارد و زنده نگه داشتن قیام اباعبدالله در طول تاریخ تا زمان ظهور و جلوگیری از مدفون شدن این قیام در دشت کربلا پیامد آن است. در نتیجه با شکوفا شدن واقعه کربلا از مسیر زیارت و به راه افتادن آن در طول تاریخ، قیام ابا عبدالله الحسین مستعد می‌شود تا به قیام و خونخواهی اباعبدالله الحسین علیه السلام توسط امام عصر اتصال پیدا کند.

مدیر مسئول مجله موعود؛ وقتی مومنی در روز اربعین به رسم زیارت در هر کجای زمین رو به اباعبدالله می‌کند و زیارت اربعین را می‌خواند در عبارت بسیار کوتاه اما شگفتی اعلام می‌کند: «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّة». یا اباعبدالله توانایی و دارایی ما برای یاری دادن تو مهیاست. این سوال پیش می‌آید که وقتی قیام تمام شده و عاشورا به ظاهر خاتمه یافته و مردان مرد از خاندان رسول خدا در دشت کربلا مدفون شده‌اند، حالا چه معنی دارد که کسی اعلام کند نیروی ما برای یاری تو مهیاست؟ اعلام «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّة» در واقع با آخرین عبارات شگفت اباعبدالله الحسین قبل از شهادت پیوند دارد. آن لحظه ای که قبل از شهادت اعلام کردند که: «هَلْ مِنْ نَاصِرٍ يَنْصُرُنِي» آیا کسی هست که مرا یاری کند؟

اسماعیل شفیع سروسستانی اظهار داشت: همچنان که خطاب اباعبدالله به آیندگان بود، زائر نیز با خواندن عبارت «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّة» دارد به خونخواه اباعبدالله اعلام می‌کند که توانایی ما و نیرو و قوای ما برای یاری دادن تو مهیاست. لذا شیفتگان و شیعیان استمرار قیام اباعبدالله و تحقق خواسته اباعبدالله را در زیارت و همراهی با امام عصر علیه السلام می‌شناسند و یاری خودشان را متوجه خونخواهی امام زمان علیه السلام می‌دانند. تحقق خارجی این نیت در زمان ظهور و قیام صاحب الزمان اتفاق می‌افتد. حال اگر زائری بخواهد بگوید «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّة» چگونه این شعار نمود پیدا می‌کند؟ ظهور و تجلی این شعار در ربیع الاول اتفاق می‌افتد. زمانی که امامت و ولایت خونخواه اباعبدالله الحسین آغاز می‌شود.

وی در ادامه گفت: شیعه در ماه ربیع الاول بلافاصله بعد از محرم و بعد از اربعین روبه خونخواه اباعبدالله الحسین مهدی فاطمه علیها السلام دارد و اعلام می‌کند «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّة» برای آن که این توانایی را اظهار کند و نشان بدهد در عهد بستن و انعکاس عهد آن را نشان می‌دهد. در ۹ ربیع شیعیان این خاندان پاک و مطهر، می‌بایست با امام عصر و زمان خودشان تجدید عهد کنند. لذا اگر ۹ ربیع بر مومنی بگذرد و با امام زمان خودش و حسین زمان خودش تجدید عهد نکرده باشد، نه ربیع را درک کرده و نه به عنوان زائر اباعبدالله حق مطلب را به جا آورده است. لذا این اتفاق زیبا با تجدید عهد آغاز می‌شود.

اسماعیل شفیع سروسستانی افزود: عهد باید در عالم خارج تحقق عینی پیدا کند. آن چه عهد و دست دادن و بیعت کردن را پشتیبانی می‌کند قلب انسان مومن است. در دعای عهد می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُّ لَكَ فِي صَبِيحَةِ يَوْمِي هَذَا وَ مَا عِشْتُ مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَ عَقْدًا وَ بَيْعَةً». عهد در لفظ اتفاق می‌افتد، عقد، گره و پیوندی است که با جان و قلب استحکام پیدا می‌کند، اما بیعت آن عهد و عقد را در فضای خارجی ظاهر می‌کند. یعنی مومن از مسیر عهد و عقد و بیعت مهیا می‌شود تا با جان و مال و دارایی و اعتبار خودش امامش را حمایت کند. بیعت از بیع به معنی خرید و فروش می‌آید. با تمام دارایی اش حمایت از امامش را اعلام می‌کند. پس ۹ ربیع هم زمان تجدید عهد است و هم ماه مهیا شدن برای مستحکم ساختن این پیوند با عقل و قلب است. با تمام دارایی هایش مهیا می‌شود در بیعت با امام وارد بشود تا زمانی که امام از او خواست در میدان وارد شود.

وی اضافه کرد: شاید از همین رو بوده که از گذشته‌های دور مومنان خودشان را مکلف می‌دانستند تا چیزی، خنجر، شمشیر یا مرکبی را نگهداری کنند و هر لحظه منتظر باشند تا اگر امام زمان شان از آنان خواست وارد بشوند. هم برای خونخواهی اباعبدالله الحسین و هم برای تأسیس دولت کریمه امام زمان که منظور نظر اباعبدالله الحسین بود و

همچنین مرتفع ساختن کفر و شرک و نفاق از پهنه هستی. لذا می بینیم در سنت مومنانه ما مفهومی به نام مرابطه با امام عصر و زمان را داریم. تعریفی که از مرابطه می کنم چیزی نیست جز انتظاری آگاهانه و حرکت همراه با شعور و آگاهی تمام که طی آن انسان منتظر ارتباط خودش را با امام عصر و زمان خودش شکوفا می کند.

اسماعیل شفیعی سروسناری ادامه داد: در معنایی که از کلمه رباط آمده به این اشاره دارند: جایی که اسبی را می بندند یا نقطه ای که مرزبانان در آنجا مستقر می شوند. اما در اصطلاح رباط و مرابطه به مرزدار، مرزبانی و اقامت گزیدن در مرز در اطراف کشور و دیدبانی همراه با آگاهی از احوال دشمن همراه با آمادگی تمام برای مقابله با دشمنان تعریف شده. لذا به عقیده من تعریف مرابطه مرزبانی مومنانه منتظران است. امام محمد باقر علیه السلام در بیان و تفسیر آیه مبارکه: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا» فرمودند که اصبرُوا یعنی صبر کنید، صابرُوا یعنی بر انجام واجبات الهی صابر باشید و رابطُوا یعنی در برابر دشمنان آماده باشید برای امام تان آن که منتظر او هستید. صاحب مجمع البیان در ذیل همین آیه می فرماید رابطُوا یعنی در مرزها اقامت گزینید و زبان تان را مهیا نگه دارید و مستعد و آماده مبارزه و مجاهده با دشمنان تان باشید.

وی سپس گفت: از این جاست که عرض می کنم عهد یک لفظ ساده نیست. عهد بستن و بیعت کردن وقتی همه معنی خودش را آغاز می کند که منجر به مرابطه بشود. مرابطه یعنی مرزبانی. سرزمین های مومنان و شیعیان و مستضعفان و مسلمانان لایه لایه مرز دارد. مرزی خاکی دارد که سربازانی از آن حفاظت می کنند. جغرافیای فرهنگی دارد که مرزهای مخصوص خودش را می خواهد و مرزهایی جغرافیایی و اعتقادی دارد که مرزبانان مخصوص خودش را می خواهد. از این جاست که عرض می کنم این مرابطه و مرزبانی اشاره دارد به تمامی ساکنان یک سرزمین شیعی اعم از سرباز و نظامی یا معلم و سخنران و نویسندگان و عالم و فاضل و یا صاحب سایر حرفه ها که بود و عمل شان به حفاظت از جغرافیای فکری، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و خاکی مومنان منجر می شود.

اسماعیل شفیعی سروسناری همچنین گفت: در گذشته و امروز وقتی احساس می کنند که دشمن دارد حمله می کند در یک جایی مستقر می شوند و تا مرتفع شدن خطر نوعی آمادگی و آماده باش اعلام می کنند. این مرابطه از گذشته ظرف زمانی هم با خودش داشته است. تا جایی که کمترین مدت برای آن که ثبات و مرابطه صدق پیدا کند ۳ روز بوده و اگر سرباز یا نگهبانی بیشتر از ۴۰ روز در قرارگاهی در حال آمادگی می مانده، حیثیت جهادی پیدا می کرده و از او به عنوان مجاهد یاد می کردند. در مباحث فکری فرهنگی ما کلام زیبایی داریم از امام محمد باقر علیه السلام که سوال می کنند از ابوعبدالله جوفی که در نزد شما مرابطه چند روز است؟ می گوید آماده باش و مرابطه برای ما روزهای معینی دارد و چهل روز است. اما امام می فرمایند که درباره ما و نزد ما مرابطه تا آخر روزگار است. سپس توضیح می دهند که هر کس مرکبی را برای یاری ما آماده کند تا آن زمان که مرکب نزد اوست به اندازه وزن آن مرکب یا دو وزن آن مرکب نزد خدا پاداش می گیرد و هرکس اسلحه ای برای ما نگه دارد تا زمانی که اسلحه پیش اوست هم وزن آن پاداش می گیرد.

وی افزود: ابن بطوطه، این سیاح مشهور جهان اسلام ذکر می کند که وقتی من از شهر حله می گذشتم در این شهر مسجدی به نام مسجد صاحب الزمان علیه السلام بود که هر روز مردم قبل از نماز مغرب و عشا می آمدند اسبی را زین می کردند و پشت سر او راه می افتادند و شعار می دادند و اعلام می کردند ما آماده ایم. حتی در بیهق یا همان سبزوار امروز مرسوم بوده که در عصر جمعه مومنان اسبی را در دروازه شهر مهیا می کردند و به این وسیله اظهار می کردند ما منتظر امام هستیم. این کار در ظاهر شعاری است، اما در باطن باید اتفاقاتی را با خود داشته باشد.

اسماعیل شفیعی سروسناری عنوان کرد: کلام زیبایی را از امام صادق داریم که هر یک از شما باید برای خروج حضرت صاحب الزمان سلاحی را مهیا کند هر چند به اندازه یک تیر باشد و اگر نیت داشته باشد که با نگهداری این تیر می خواهد امامش را یاری بدهد امید است که آن قدر عمرش طولانی بشود تا امام را درک کند. اما از همه زیباتر و کامل تر کلام امام موسی بن جعفر علیه السلام که می فرمایند هر کس اسب یا مرکبی را به انتظار ما نگه دارد و به سبب نگهداری آن مرکب دشمنان ما خشمگین بشوند و او شیعه ما باشد، خداوند روزی او را فراخ می کند و به او شرح صدر می دهد و به آرزوهایش می رساند و او را یاری می دهد در این که به خواسته هایش برسد.

وی در ادامه گفت: سخنان به موضوع عهد و عقد به عنوان سنت ویژه در ماه ربیع معطوف بود که ماه سرزندگی است. ربیع یک صورت ظاهری و یک صورت باطنی دارد. صورت باطنی ربیع و انعقاد عهد و بیعت با امام عصر به عبارتی نسبت یافتن با حضرت صاحب الزمان علیه السلام است. این نسبت در مرابطه شکوفایی پیدا می کند. وقتی فردی از مسیر مهیا شدن برای یاری امام روزگار خودش را سامان می دهد و مناسبات خودش را با امام زمان علیه السلام و امام عصر و زمان تنظیم می کند از آن جا که امام زمان مظهر اسم حی خداوند متعال است، هرکس با مظهر اسم حی خداوند متعال

نسبت پیدا بکند شکوفایی بلکه ماندگاری پیدا می کند. یعنی مرگ را پس می زند و نوعی بی مرگی را تجربه می کند. نسبت یافتن با مظهر اسم حی یعنی نسبت یافتن با شخصی که بی مرگی را نصیب آدم می کند.

اسماعیل شفیعی سروسناری افزود: بهار در طبیعت وقتی آغاز می شود که کوه و جنگل و دریا و درخت با مظهر اسم حی نسبت پیدا می کند و سرزندگی پیدا می کند. در عالم معنا مظهر حقیقی اسم حی امام عصر و زمان است. دل های مرده در نسبتی که با امام پیدا می کنند زنده می شوند. احیای ارض و احیای جان و احیای قلوب و انسان ها اتفاق می افتد. وقتی درباره مقام انسان منتظر به روایات مراجعه می کنیم می بینیم که در آن جا بیان شده انتظار عالی ترین نمود عبادت است. هم افضل اعمال و هم افضل عبادات است. کسی که در انتظار حقیقی به سر می برد مثل این است که همین الان پیش روی امام دارد می جنگد یا در خیمه امام قرار گرفته است.

وی خاطرنشان کرد: در روایات رسیده از ائمه می خوانیم که اگر کسی هر روز صبح تا ۴۰ روز با امام تجدید عهد کند و دعای عهد بخواند این فرد می تواند امید داشته باشد تا امام خودش را ببیند. نمی میرد تا امام خودش را ببیند. یا آن که وقتی کسی در حال انتظار بمیرد می تواند امید داشته باشد که در زمان ظهور امام عصر علیه السلام در زمره رجعت کنندگان قرار بگیرد. در دعای عهد می خوانیم: «اللَّهُمَّ إِنَّ حَالَ بَيْنِي وَ بَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا، فَأُخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِ مُؤْتَرَّرًا كَقَبْرِي شَاهِرًا سَيِّفِي مُجَرَّدًا فَتَاتِي مُلَيًّا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ وَ الْبَادِي» بالای سر قبر مومن می آیند و خطاب می کنند که امام تو ظهور کرده است اگر می خواهی برای یاری اش حضور داشته باشی برخیز!

اسماعیل شفیعی سروسناری در پایان گفت: اشاره کردم که نوعی ماندگاری و حیات اتفاق می افتد. حیات قلوب در نسبت با امام زمان و حیات دوباره جسم در زمان رجعت و یاری دادن امام و همراه شدن در قیامی که به خونخواهی اباعبدالله و تأسیس دولت کریمه امام زمان علیه السلام می انجامد. این رابطه جمعی نیست بلکه جمعی و فردی است. هر سازمانی و هر نهادی و هر جامعه ای می تواند در هر زمانی نوعی رابطه داشته باشد. اگر رابطه و آماده باش به عنوان استراتژی یک جامعه مومن تعریف بشود آن موقع معلوم می شود که هر سازمان و نهادی چگونه باید ایجاد آمادگی لازم کند تا از مومنان محافظت کند و هر آن اگر واقعه شریف ظهور اتفاق افتاد آن سیستم و جامعه را به عنوان منتظر بشناسند و در زمره معاندان و منکران شناسایی اش نکنند.